

SÕMERU PÕHIKOO LI
ARENGUKAVA
2024 – 2030

ARENGUKAVA KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED

Sõmeru Põhikooli arengukava on strateegiline raamdokument, millega tagatakse kooli edasine järjepidev areng. Arengukava on koostatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 67 alusel ning selles määratakse kooli tegevust mõjutavad faktorid, strateegilised eesmärgid ja põhisuunad. Arengukava on aluseks kooli õppeaasta üldtööplaani koostamisel ja aastaeesmärkide seadmisel. Sõmeru Põhikooli arengukava lähtub järgmistest raamdokumentidest:

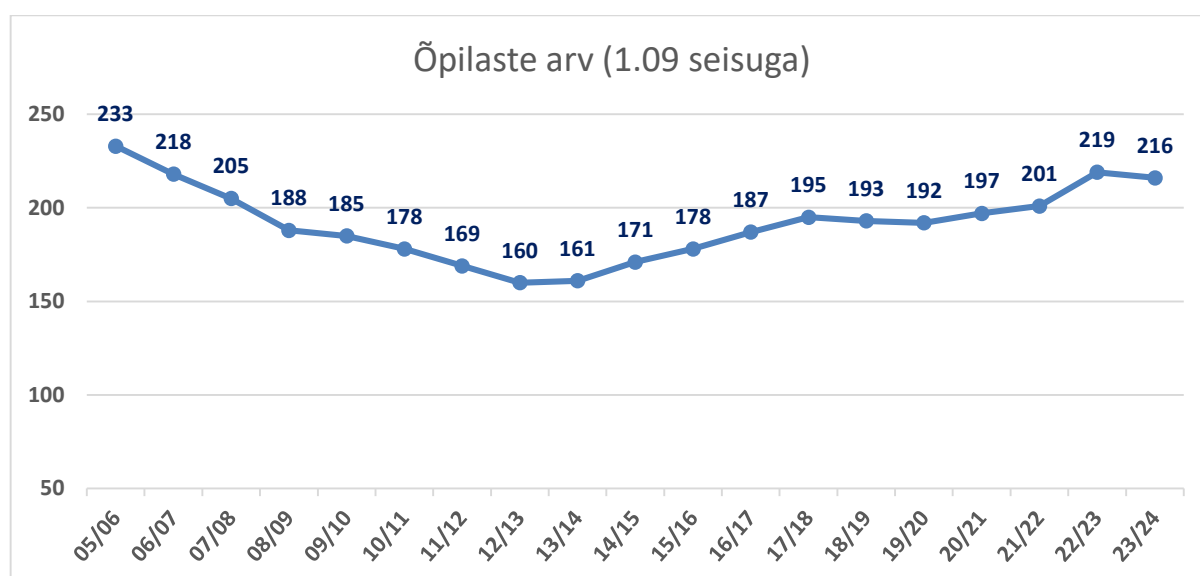
- Rakvere valla arengukava 2019 – 2035
- Ettevõtliku Kooli võrgustiku strateegia 2020 – 2025
- Haridusvaldkonna arengukava 2021 – 2035
- Eesti riigi pikaajaline arengustrateegia „Eesti 2035“

LÄHTEKOHT

Sõmeru Põhikool on Rakvere valla haridusasutus asukohaga Sõmerul. Koolihoone on valminud 1988. aastal. Sõmeru Põhikooli eelkäijaks on kool, mis tegutses aastatel 1863 - 1988 erinevate nimede all Aluveres ning alates 1988. aasta sügisest Sõmerule ehitatud koolimajas. Aastaks 2024 on koolihoone ja õpikeskkond pea täielikult renoveeritud ning füüsiline õppekeskkond on viidud vastavusse kehtestatud nõuetele.

Kooli personali kuulub 41 töötajat, neist 29 pedagoogilist töötajat. Õppetöö toimub eesti keeles. Valikainetena õpitakse I kooliastmes informaatikat, II kooliastmes informaatikat ja ettevõtlusõpetust ning III kooliastmes informaatikat ja karjääriõpetust. Inglise keelt õpitakse alates 2. klassist.

2023/2024. õppeaastal õpib koolis 216 õpilast. Õpilaste arv on stabiilne ning pigem kasvavas trendis, samas on kasvamas ka hariduslike erivajadustega õpilaste osakaal. Koolis on 15 klassikomplekti, neist 3 eriklassi.

Joonis: Sõmeru Põhikooli õpilaste arvu muutu õppeaastate lõikes

Õpilaste arvu prognoos

(allikas: Rakvere valla haridusvõrgu ümberkorraldamise analüüs 2023)

2023 - 2024	2024 - 2025	2025 - 2026	2026 - 2027	2027 - 2028	2028 - 2029	2029 - 2030	2030 - 2031	2031 - 2032	2032 - 2033	2033 - 2034
215	215	217	224	231	232	227	224	205	192	178

Alates 2024/2025. õppeaastast on Sõmeru Põhikoolil kaks õppekohta asukohaga Kooli 4, Sõmeru (Sõmeru Põhikooli õppehoone) ja Vahtra puiestee 17/1, Lasila (Lasila mõis). Sõmeru õppekohas toimub õppetegevus 1. – 9. klassini ning Lasila õppekohas 1. – 6. klassini. Lasila õppekoht on kujunenud Lasila Põhikooli tegevuse ümberkorraldamise käigus ja liidetud Sõmeru Põhikooliga seoses Rakvere valla haridusvõrgu ümberkorraldamisega (Rakvere Vallavolikogu 21.02.2024 otsus nr 130 „Rakvere valla haridusasutuste ümberkorraldamine“). Sõmeru Põhikooli Lasila õppekohas jätkatakse väljakujunenud traditsioonide järgimist seoses kuulumisega Eesti Mõisakoolide Ühendusse. Lasila õppekoha sümboliteks on maskotid Kats ja Pets ning laul „LA-SI-LA“ (autor Maria Wunderlich).

Lasila õppekohas toimuva töökorralduse ja õppetegevuse aluseks on Sõmeru Põhikoolis kehtestatud dokumendid. Lasila õppekohast lisanduvad Sõmeru Põhikooli hoolekogusse üks õpetajate ja üks vanemate esindaja.

Hariduslike erivajadustega laste õppe korraldamiseks ja õpilaste toetamiseks töötab Sõmeru Põhikoolis tugivõrgustik, kuhu kuuluvad õppejuht, haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija, sotsiaalpedagoog, eripedagoog, tugiõpetajad ja tugiisik. Õpilase toetamiseks rakendatakse individuaalset õppekava, loodud on õpiabirühmad, eriklassid ja pikapäevarühm, õpilasel on võimalus osaleda järeleaitamistundides ja konsultatsioonides. Lasila õppekohas täidavad õpilaste õpet toetavaid rolle sotsiaalpedagoog ja õppekorraldusjuht.

Uuenduslikud tehnoloogiad ja arenev digimaailm eeldavad koolis ajakohaste õppevahendite olemasolu, õpetajate pädevuste kasvu ja õppe paindlikumaks muutumist. Järjest enam lõimitakse Sõmeru Põhikoolis õpet digipedagoogika¹ ja ettevõtliku õppe põhimõtetest lähtuvalt.

Koolile on oluliseks väljakutseks õpetajate järelkasvu tagamine. Õpetajate keskmine vanus on kasvanud ning arengukava perioodi jooksul jõuab pensioniikka 5% pedagoogidest.

Kooli peamiseks eesmärgiks on toetada õpilase individuaalset arengut, võimaldada õpilasel arenda ettevõtlikuks ja enastjuhtivaks, kindlustada talle sobiv arengu- ja õpikeskkond ning ühelt haridustasemelt teisele sujuv üleminek ühelt haridustasemelt teisele.

Kooli õppeprotsessi läbivateks eesmärkideks on jätkata ning tõhustada koostööd erinevate huvigruppide, piirkonna ettevõtete, haridusasutuste ja kolmanda sektoriga.

Kool jätkab osalemist Ettevõtliku Kooli haridusprogrammis ning Liikuma Kutsuva Kooli ja Tervist Edendava Kooli võrgustikes. Keskkonnateadlikkuse tõstmiseks ja rohelise mõtteviisi edendamiseks on lähimaks eesmärgiks liitumine Rohelise Kooli programmiga või EL-i siniste koolide võrgustikuga (EU Blue Schools Network). Rahvusvahelistel koolitustel osalemiseks ja koolidevahelise koostöökogemuse saamiseks osaletakse Erasmus+ õpilaste ja õpetajate õpirännetes.

¹ Digipedagoogika on digioskuste arendamise toetamine ning digivahendite, -õppevara ja -sisu eesmärgipärane ja metoodiliselt mõtestatud kasutamine õppimisel ja õpetamisel.

KOOLI TEGEVUST MÕJUTAVAD FAKTORID

TUGEVUSED	VÄLJAKUTSED
Ettevõtliku Kooli standardi KULDTASE	Rakvere linna lähedus.
Ettevõtlikud tunnid lõimitud liikumise, terviseedenduse ja keskkonnahoiuga.	Haridusvõrgu korrastamine.
Liikuma Kutsuva Kooli VAPIMÄRK	Elanike arvu kasv koolipiirkonnas.
Õuesõppe tunnid, liikumisega lõimitud õpe.	Ressursside (finantsvahendid, kompetentsid, materiaal-tehniline baas) olemasolu.
Tervist Edendav Kool	Hariduslike erivajadustega õpilaste osakaal.
Oma hea koolisöökla. Tervislik koolilõuna. 20 – 50% ulatuses kasutuses mahetooraine. Koolikava toodete kasutamine. Kuulumine Eesti Koolitoidu Liitu.	Uuenduslikud tehnoloogiad ja arenev digimaailm. Kompetentside pidev arendamine.
Erasmus+ KVALITEEDIMÄRGIS	Pädevate õpetajate järelkasv.
Erasmuse õpirände akrediteering aastani 2027	Väärtushinnangute kujundamine.
Arengusuundi toetav meeskond	Muukeelsed õpilased.
Kogemuste jagamine ja teistelt õppimine on töökultuuri loomulik osa.	Tugispetsialistide puudus (logopeed, psühholoog).

MOTO

Väikeste sammudega suurte eesmärkide poole. (J.Seume)

MISSIOON

Õpilane-õpetaja-lapsevanem – ühtsete eesmärkide nimel püüdlev meeskond parimate tulemuste saavutamiseks.

VISIOON

Oleme kaasaegse õpikeskkonnaga õppimist ja õpetamist väärtustav ettevõtlik kool, mis loob võimalused ennastjuhtiva õpilase arenguks, kus iga koolilõpetaja saab kaasa teadmisi ja oskusi järgmiste arengusammude astumiseks.

VÄÄRTUSED

AMETITARKUS – väärtustame meeskondlikku mõtteviisi ja isiklikku arengut.

ETTEVÕTLIKKUS – kujundame loomingulise, tegusa ja uuendustele avatud õpikeskkonna.

MÄRKAMINE – hoolime üksteisest ja meid ümbritsevast keskkonnast.

INIMLIKKUS – peame oluliseks abivalmis, hoolivat ja lugupidavat suhtumist kaasinimestesse, elukeskkonda ja loodusesse.

USALDUSVÄÄRSUS – võtame vastutuse kooli hea maine ja vastastikku lugupidavate suhete eest.

STRATEEGILISED EESMÄRGID

Strateegilised eesmärgid ja nendest lähtuv tegevuskava aitavad saavutada kooli eesmäärke õppekvaliteedi, kaasaegse õpikeskkonna, iga õppija märkamise, pädeva ja koostöise meeskonna ning uuendustele suunatud juhtimise tagamiseks.

E 1

AVATUD JA KOOSTÖINE KESKKOND

see on aktiivse, kriitilise ja tervist edendava hoiaku kujundamine, õppimise toetamine ning õppija - õpetaja koostöö

E 2

ÕPPIJAT JA ÕPPIMIST TOETAV KOLLEKTIIV

loob arengut ja tervist toetava, turvalise ja koostööle orienteeritud ning võrdseid võimalusi edendava õpikeskkonna ja organisatsioonikultuuri

E 3

ETTEVÕTLIK KOOSTÖÖ

loob arengut, loovust ja ettevõtlikkust arendava, kriitilist mõtlemist toetava ja eneseteostust pakkuva õpikeskkonna

E 4

ENNASTJUHTIV JA ETTEVÕTLIK ÕPPIJA

vastutab oma õppimise eest, kujundab teadlikult oma õpiteed, et omandada teadmised, oskused ja hoiakud, mis aitavad tal elus toime tulla ja eesmäärke ellu viia

Arengukava rakendamise tegevussuunad on välja toodud strateegiliste eesmärkide lõikes. Sõmeru Põhikooli arengukava on kokkuvõtvalt kajastatud strateegiakaardil (Lisa 1).

E 1 AVATUD JA KOOSTÖINE KESKKOND

- Toimib koostööle kaasav kompetentsi- ja väärtuspõhine eestvedamine.
- Kool aitab kaasa õpilase väärtushinnangute kujunemisele.
- Õppeprotsess, tunniväline tegevus ja suhtlus tuginevad kokkulepitud põhiväärtustele.
- Kõigil on võrdsed võimalused protsessis kaasa rääkida, olla otsustaja, tegija ja vastutaja.
- Õpilasesindus ja hoolekogu aitavad kaasa koolielu korraldamisele ja meie-tunde loomisele.
- Pedagoogilised koosolekud ja info jagamine toetavad organisatsiooni arengut.
- Õpetaja on heaks mentoriks ja partneriks õpilastele, kolleegidele ja alustavale õpetajale.
- Klassijuhataja roll klassikollektiivi juhina on toetatud ja väärtustatud.
- Õppeprotsessis pööravad õpetajad tähelepanu liikumisharjumuste kujundamisele, tervislike eluviiside väärtustamisele, liikluskasvatusele ja keskkonnateadlikkuse suurendamisele.
- Kool osaleb Tervist Edendavate Koolide (TEK), Liikuma Kutsuvate Koolide (LKK) ja Ettevõtlike Koolide (EVK) töös. Igal võrgustiku töögrupil on koordinaator ning õpetajad lõimivad õppesse võrgustike väärtuste ja põhimõtetega seotud meetodeid.
- Kooli tervisenõukogu korraldab ja suunab õpilaste ning koolitöötajate tervislikuks arenguks vajalikke tegevusi: vaimse, füüsilise ning sotsiaalse tervise hoidmine ja edendamine ning tervislike harjumuste kujundamine.
- Koolisöökla kasutab õpilastele koolilõunaks eraldatud toetust tervisliku ja mitmekesise toidu pakkumiseks, sh mahetoit.
- Kool osaleb arengut toetavates projektides ning kasutab aktiivselt eraldatud toetusi (KIK, Kultuuriranits, Koolikava, Erasmus+ jm).
- Rahvusvahelise koostöö soodustamiseks ja Eesti hariduse eduloo tutvustamiseks osaleb kool Erasmus+ programmi meetmete taotlusvoorudes.

- Õppimiseks, suhtlemis- ja eneseväljendusoskuse parandamiseks, keelepraktikaks ning silmaringi laiendamiseks võtavad õpetajad ja õpilased osa Erasmus+ õpirändeprojektidest.
- Kaasaegsete õpimeetodite toetamiseks ja õpikeskkonna arendamiseks on koolil olemas piisav kogus digiseadmeid (interaktiivsed LED puutetahvlid, tahvel-, süle- ja lauaarvutid).
- Info tõhusamaks jagamiseks lapsevanematele on ka I korrusele paigaldatud infokraan.
- Uuenduslike tehnoloogiate kaasamiseks õppetöösse on loodud innovatsiooni labor.

E 2 ÕPPIJAT JA ÕPPIMIST TOETAV KOLLEKTIIV

- Kool arvestab õppijate erisusi ja vajadusi ning loob võimalused, et õpilane saab kasvada ja areneda selliseks, nagu ta tahab ja suudab.
- Kool on õpi- ja töökeskkonnaks, kus kõik saavad õnnestumiseks anda endast parima.
- Iga koolitöötaja teab kooli väärtusi ja toimib vastavalt nendele.
- Koolis töötavad spetsialistid, kes väärtustavad enesearengut ja kompetentside tõstmist.
- Eneseanalüüs, tagasiside ja arengueesmärkide seadmine on töökultuuri loomulik osa.
- Kord õppeaastas toimuvad kogu kollektiivi kaasavad koostöövestlused.
- Uute õpetajate leidmiseks teeb kool koostööd Noored Kooli programmiga.
- Õpetajad ja õpilased osalevad piirkondlikes ja rahvusvahelistes projektides.
- Erasmus+ õpirändes osalemine on saanud õpetaja enesearengu loomulikuks osaks.
- Õpetajad on avatud uutele väljakutsetele (õpetajavahetus, avatud tunnid, õpiränne).
- Toimib kolleegilt kolleegile teadmiste ja oskuste jagamine.
- Koolieelarve koolitusfond toetab koolitöötajate professionaalset arengut.
- Info jagamine toimib efektiivselt, on usaldusväärne ja toimib kokkulepitud kanalite kaudu.
- Õpetajad jagavad õpilastele õigeaegset tagasisidet, mis aitab õppijal edasi liikuda.
- Kool kindlustab kõik õppijad vajalike tugisüsteemidega.

E 3 ETTEVÕTLIK KOOSTÖÖ

- Õppeprotsess on eluline, kogemuslik, lõimitud ja ettevõtlik ning õppesse on kaasatud kooliga seotud huvigrupid, koostööpartnerid ja koolivälised spetsialistid.
- Kool hoiab Ettevõtliku Kooli kuldtaset järgides arengukavas püstitatud eesmärged.
- Huvigruppidele toimib operatiivne ja asjakohane info jagamine (infokraan, töötajate list, kooli veebileht, kooli sotsiaalmeedia kanal, Stuudium).
- Koostöö piirkondlike asutuste, ettevõtjate, Rajaleidja keskuse, Töötukassa ja kolmanda sektoriga (õppenõustamine, karjäärinõustamine, õppekäigud) on õppetöö oluliseks osaks.
- Kooli töörühmad osalevad erinevate võrgustike töös (TEK, LKK, EVK), toetusmeetmete taotlustes (KIK, Erasmus+) ning rahvusvahelises koostöö ja projektõppes (eTwinning).
- Õpilased ja õpetajad on kogukonna aktiivsed liikmed, kes löövad kaasa koolivälistes huvitegevustes, ettevõtluses ning vabatahtlikus töös.
- Koolis toimuvad ettevõtmised, kus õpilastel on võimalus katsetada oma ettevõtlikke ideid: ise välja mõelda, kavandada, teostada ja esitleda (loovtööd, mini- ja miniminifirmad vms).
- Kooli meeskond usaldab õpilaste algatusi ja kaasab õppijaid otsustusprotsessi.

E 4 ENNASTJUHTIV JA ETTEVÕTLIK ÕPPIJA

- Kool aitab areneda õpilase loovusel, ettevõtlikkusel ja oskusel elus hakkama saada.
- Mitteformaalne ja informaalne õppimine on õppeprotsessi olulisteks osadeks.
- Õppeprotsessi keskmes on õppija kui teadmishimuline, ettevõtlik ja loov isiksus.

- Õppeprotsessi fookuses on ettevõtlik õpe ning finants- ja infokirjaoskuse kujundamine.
- Iga õppija arengut toetatakse, loodud on motiveeritud ja õpirõõmu pakkuv keskkond.
- Õppijal aidatakse õppimist tõhusalt ja läbimõeldult organiseerida, tagatakse maksimaalne võimetekohane pingutus, iseseisvus ja võimalus teha valikuid.
- Õppeprotsessis pööratakse tähelepanu üldpädevuste, sealhulgas tulevikupädevuste (teadmised, oskused ja hoiakud toimetulekuks kiiresti muutuvmas maailmas) kujundamisele.
- Õppe sisusse on loimitud ettevõtlikkus, liikumine, terviseedendus, liikluskasvatus ja keskkonnahoid, kasutusel on digitaalne õppevara (Opiq, Quizlet, veebipõhised hindamisvahendid jm). Kodutöö on eesmärgistatud tegevus ja toetab õppimist.
- Õppeprotsessis on kasutusel erinevad õpikeskkonnad põhimõttel kogu kool on klassiruum.
- Õppetöös on kasutusel innovaatilised digilahendused, fookuses on digipädevuste arendamine, digiteadlikkuse tõstmine ja küberturvalisuse tagamine.
- Huvitava õppimise toetamiseks on loodud lisavõimalusi (õuesõppeklass, õpipesad, lugemisnurk jms), õppesse on kaasatud külalisõpetajad, toimuvad projektipäevad, enastjuhtiva õppija arendamiseks toimuvad e-õppepäevad.
- Digipädevuste arendamiseks ja digiseadmete eesmärgipärase kasutamise õpetamiseks rakendatakse õppetöös VOSK (võta oma seade kaasa) põhimõtet.
- Väärtustame korrektsust riietuses, käitumises ja eesti keele kasutamises ning ühiselt sõlmitud kokkulepetest kinnipidamises.
- Õpetaja professionaalne areng on süsteemne ja järjepidev.
- Lapsevanem toetab oma last kui õppijat, loob õppimiseks soodsad tingimused ja annab oma panuse kooliellu.

ARENGUKAVA UUENDAMISE KORD

Arengukava koostamisel on lähtutud kooli eneseanalüüsi aruandest ning õppekava uuendamise käigus tehtud ettepanekutest. Arengukava tegevused on planeeritud eeldusel, et need oleksid teostatavad ja tulemused saavutatavad eelarveliste vahendite või projektipõhiste toetustega. Arengukava ja selle muudatused esitatakse enne kinnitamist kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule arvamuse andmiseks.

Arengukavasse viiakse sisse muudatused seoses muudatustega seadusandluses või kooli eelarve koostamise põhimõtetes ning lähtuvalt kooli hoolekogu, õpilasesinduse, õppenõukogu või koolipidaja ettepanekutest. Kõik strateegilised ja pikemaajalised muudatused kooskõlastatakse õppenõukogu, hoolekogu, õpilasesinduse ja koolipidajaga. Arengukava kuulub uuendamisele seoses tähtaja möödumisega.

SÕMERU PÕHIKOOLI STRATEEGILINE PLAAN AASTANI 2030

Visioon

Oleme kaasaegse õpikeskkonnaga õppimist ja õpetamist väärtustav ettevõtlik kool, mis loob võimalused ennastjuhtiva õpilase arenguks kus iga koolilõpetaja saab kaasa teadmisi ja oskusi järgmiste arengusammude astumiseks.

AVATUD JA KOOSTÖINE KESKKOND

on aktiivse, kriitilise ja tervist edendava hoiaku kujundamine, õppimise toetamine ning õppija - õpetaja koostöö

E1

ETTEVÕTLIK KOOSTÖÖ

loob arengut, loovust ja ettevõtlikkust arendava, kriitilist mõtlemist toetava ja eneseteostust pakkuva õpikeskkonna

E3

Strateegilised eesmärgid

ÕPPIJAT JA ÕPPIMIST TOETAV KOLLEKTIIV

loob arengut ja tervist toetava, turvalise ja koostööle orienteeritud ning võrdseid võimalusi edendava õpikeskkonna ja organisatsioonikultuuri

E2

ENNASTJUHTIV JA ETTEVÕTLIK ÕPPIJA

vastutab oma õppimise eest, kujundab teadlikult oma õpiteed, et omandada teadmised, oskused ja hoiakud, mis aitavad tal elus toime tulla ja eesmäärke ellu viia

E4

Väärtused

AMETITARKUS

väärtustame meeskondlikku mõtteviisi ja enesearengut

USALDUSVÄÄRSUS

võtame vastutuse kooli hea maine ja vastastikku lugupidavate suhete eest

ETTEVÕTLIKKUS

kujundame loomingulise, tegusa ja uuendustele avatud õpikeskkonna

MÄRKAMINE

hoolime üksteisest ja meid ümbritsevast keskkonnast

INIMLIKKUS

peame oluliseks abivalmis, hoolivat ja lugupidavat suhtumist kaasinimestesse, elukeskkonda ja loodusesse

Missioon

Õpilane-õpetaja-lapsevanem – ühtsete eesmärkide nimel püüdlev meeskond parimate tulemuste saavutamiseks.

